

משרד הבריאות - האגף לגריאטריה
נהלי מסגרות גריאטריות – מחלקות סיעודיות ותשושי נפש
תחום מקצועי: עבודה סוציאלית

פרק: תחום מקצועי: עבודה סוציאלית	שם הנוהל: קבלת מטופל, הסתגלות, התערבות מקצועית
תאריך אישור: 29/7/2026	עודכן בתאריך: -
מהדורה 1	מס' נוהל: 1.4.0.2

בכל מקום בו נכתב המסמך בלשון זכר או נקבה, הכוונה היא גם למין השני

1. רקע:

המעבר מחיים אוטונומיים בקהילה לחיים במסגרת הגריאטרית הינו מאתגר הן עבור המטופל והן עבור בני משפחתו ומלווה בשינויים ואובדנים חברתיים, אישיים ותפקודיים. השירות הסוציאלי מסייע למטופל ומשפחתו בתהליך המעבר, ההסתגלות ולאורך חייו במסגרת, תוך איתור, הערכה וטיפול בצרכיהם הייחודיים של המטופלים במסגרת, ברמה האישית, המשפחתית והמערכתית.

2. מטרת הנוהל:

2.1. קביעת כללים לאופן ההתערבות של העובדת הסוציאלית, מיום קבלתו של המטופל, דרך הסתגלותו ובמהלך שהותו במסגרת הגריאטרית.

3. הגדרת מושגים:

3.1. "תקופת הסתגלות" - תהליך של השתלבות לסביבה החדשה, במהלכו ייתכנו שינויים במצב הרגשי, נפשי, תפקודי, חברתי בשל התמודדות עם המעבר. התהליך נמשך מיום כניסתו של המטופל למסגרת ועד כ- 3 חודשים מיום כניסתו.

3.2. "הערכה ביו-פסיכו-סוציאלית" – הערכה המבוססת על המודל הביו-פסיכו-סוציאלי של אנגל (1977) המתייחס למצבו המשפחתי, רגשי כלכלי וחברתי של המטופל והקשר שלהם למצבו הרפואי.

4. סמכות ואחריות:

4.1. הנהלת המסגרת, או מי מטעמה, אחראית לספק לעובדת הסוציאלית כל מידע רלוונטי המתקבל טרם קליטת המטופל.

4.2. מנהלת השירות אחראית לבצע פיקוח ומעקב אחר תהליכי ההתערבות.

4.3. העובדת הסוציאלית אחראית לבצע תהליכי התערבות מקצועית, בהתאם להנחיית מנהלת השירות.

4.4. העובדת הסוציאלית אחראית לערוך מעקב אחר ביצוע ההנחיות המקצועיות שניתנו לצוות המטפל ליישום, כחלק מתכנית ההתערבות בעבודה סוציאלית.

5. קבלת מטופל, הסתגלות והתערבות טיפולית

5.1. טרום קבלה

5.1.1. העובדת הסוציאלית תקבל את המידע הרפואי, התפקודי והסוציאלי מהגורם האחראי על הקבלה במסגרת, לצורך מתן חוות דעת באשר להתאמת המרחב הפיזי והחברתי למטופל החדש.

5.1.2. העובדת הסוציאלית תכין את שכניו לחדר של המטופל החדש, ככל הניתן, לקראת הגעתו, באמצעות שיחה הכוללת תיאום ציפיות.

5.1.3. העובדת הסוציאלית תשתף את צוות המחלקה אליו עתיד להגיע המטופל, במידע רלוונטי אודותיו אשר יסייע לצוות להכירו.

משרד הבריאות - האגף לגריאטריה
נהלי מסגרות גריאטריות – מחלקות סיעודיות ותשושי נפש
תחום מקצועי: עבודה סוציאלית

פרק: תחום מקצועי: עבודה סוציאלית	שם הנוהל: קבלת מטופל, הסתגלות, התערבות מקצועית
תאריך אישור: 29/7/2026	עודכן בתאריך: -
מהדורה 1	מס' נוהל: 1.4.0.2

בכל מקום בו נכתב המסמך בלשון זכר או נקבה, הכוונה היא גם למין השני

5.2. תהליך קבלת המטופל והסתגלותו

במהלך שני ימי העבודה הראשונים מיום כניסת המטופל למחלקה:

5.2.1. העובדת הסוציאלית תראיין את המטופל בפרטיות לצורך היכרות ראשונית והערכת מצבו הרגשי. הריאיון יכלול קבלת מידע אודות אורח חייו הקודם, אירועי חיים משמעותיים, רקע משפחתי, הרגלים, העדפות ורצונות. על בסיס הריאיון, תתחיל העובדת הסוציאלית בגיבוש הערכה ביו-פסיכו-סוציאלית. במידה ולא ניתן לקיים את הריאיון עם המטופל, תערוך העובדת הסוציאלית תצפית ותיצור עימו קשר בכל דרך תקשורת המקובלת במקצוע.

5.2.2. העובדת הסוציאלית תקיים שיחה עם בני המשפחה לצורך היכרות ואיסוף מידע ראשוני.

5.2.3. העובדת הסוציאלית תציג את מערך השירות הסוציאלי ואפשרויות הסיוע למטופל ולמשפחה.

5.2.4. העובדת הסוציאלית תנחה את המטופל ומשפחתו להבאת חפצים משמעותיים שישרו אורח אישית וביתית בחדר ויתמכו בתהליך ההסתגלות במסגרת.

במהלך החודש הראשון מיום כניסת המטופל למחלקה:

5.2.5. העובדת הסוציאלית תיזום איסוף מידע רלוונטי אודות המטופל מגורמים המכירים אותו בקהילה.

5.2.6. העובדת הסוציאלית תקיים לפחות מפגש אחד בשבוע, או תצפית, בהתאם למצבו של המטופל, לצורך תיאום ציפיות והעמקת ההיכרות עימו.

5.2.7. העובדת הסוציאלית תיזום שיחה עם המשפחה, אחת לשבועיים, לצורך הערכת הסתגלותו של המטופל והמשפחה למסגרת.

5.2.8. העובדת הסוציאלית תשלים הערכה ביו-פסיכו-סוציאלית ותבנה על בסיסה תוכנית טיפול ראשונית מותאמת למטופל ולמשפחתו, תוך שבועיים מיום הקבלה ולא יאוחר מ-30 יום מהקבלה.

5.2.9. העובדת הסוציאלית תשתתף בשיחת תיאום ציפיות, יחד עם הרופא והאחות, בהתאם לנוהל רוחב 0.5.1, תוך שבועיים מיום קבלת המטופל.

5.2.10. העובדת הסוציאלית תציג את הערכותיה וממצאיה בפני הצוות הרב-מקצועי במסגרת ישיבת הצוות הראשונה.

5.2.11. לאור הדיון בישיבת הצוות הרב-מקצועי, תדייק העובדת הסוציאלית את מטרות ותוכנית הטיפול.

לאורך תקופת ההסתגלות:

5.2.12. העובדת הסוציאלית תפעל בהתאם לשינויים החלים אצל המטופל ומשפחתו בתקופת ההסתגלות.

5.2.13. במהלך תקופת ההסתגלות תיישם העובדת הסוציאלית את תוכנית הטיפול שנקבעה, תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות.

משרד הבריאות - האגף לגריאטריה
נהלי מסגרות גריאטריות – מחלקות סיעודיות ותשושי נפש
תחום מקצועי: עבודה סוציאלית

פרק: תחום מקצועי: עבודה סוציאלית	שם הנוהל: קבלת מטופל, הסתגלות, התערבות מקצועית
תאריך אישור: 29/7/2026	עודכן בתאריך: -
מהדורה 1	מס' נוהל: 1.4.0.2

בכל מקום בו נכתב המסמך בלשון זכר או נקבה, הכוונה היא גם למין השני

5.3. התערבות טיפולית שוטפת:

- 5.3.1. העובדת הסוציאלית תתייחס לכל שינוי במצב המטופל ולפחות כל 6 חודשים תיזום שיחה ותצפיות, לצורך הערכת מצב והתאמת תוכנית הטיפול.
- 5.3.2. העובדת הסוציאלית תיזום דיון או ישיבת צוות רב-מקצועי במידה וחל שינוי במצב המטופל המצריך התייחסות או התכנסות של הצוות הרב-מקצועי בהתאם לנוהל רוחב 1.0.4.5.
- 5.3.3. העובדת הסוציאלית תאתר מטופלים הזקוקים או מעוניינים בטיפול פרטני ותבנה מענה מתאים.
- 5.3.4. העובדת הסוציאלית תשמור על קשר רציף עם המשפחה, בהתאם לשיקול דעתה המקצועית.

5.4. תחומים מרכזיים בהתערבות המקצועית:

- 5.4.1. חולי, משבר נכות ומוות ;
- 5.4.2. היבטים רגשיים, משפחתיים וחברתיים הייחודיים לתחום הזקנה ;
- 5.4.3. מיצוי זכויות (בהתאם לנוהל 1.4.0.3) ;
- 5.4.4. שינויים ומעברים במעגלי החיים ;
- 5.4.5. התערבות בשעת חירום ברמה הפרטנית, ארגונית ומערכתית (בהתאם לנוהל 1.4.0.4) ;

6. נספחים:

6.1. טופס מקוון - פנייה ראשונית לסידור במוסד סיעודי ("אשפוז בקוד")

6.2. דו"ח פסיכו-סוציאלי לאשפוז סיעודי ("אשפוז בקוד")